

МОДЕРНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ: МЕТОД НАРАХУВАННЯ ТА ВІДПОВІДНОСТІ ДОХОДІВ І ВИТРАТ

26 вересня 2012 р. ВНЗ «Національна академія управління» та ДННУ «Академія фінансового управління» Міністерства фінансів України провели науково-практичний семінар, присвячений модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі економіки.

Упродовж багатьох років бухгалтерський облік у бюджетній сфері вважався чимось на кшталт мирного пансіонату на березі тихого затону. Все йшло своїм порядком – кошториси доходів і видатків, обсяги асигнувань, виділення фінансування.

Проте перехід на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку вніс певне сум'яття у цей мирний пейзаж. З'явилися нові національні стандарти бухгалтерського обліку, що стосуються саме бюджетної сфери, а отже, прощавай, тихий затон! Треба пристосовуватися до нових умов – державний статус зобов'язує!

І раніше бухгалтерський облік у галузях економіки відрізнявся (інколи навіть суттєво!) від обліку в бюджетних установах. Відтепер бухгалтерам і керівникам установ бюджетної сфери треба зникати до нової облікової філософії – ціла низка національних стандартів обліку стосується саме бюджетної сфери. Зокрема, на виконання Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007 – 2015 роки Мінфін України затвердив П(С)БО 124 «Доходи» та П(С)БО 135 «Витрати».

Про те, що бухгалтерам бюджетної сфери необхідно готуватися до глобальних змін, стало зрозуміло після оприлюднення наказів Мінфіну «Про затвердження деяких національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі» від 29.12.2011 р. № 1798 (набуває чинності 01.01.2013 р.) та «Про затвердження деяких національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі та змін до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі» від 18.05.2012 р. № 568.

Обліковці, фінансисти та керівники вітчизняних бюджетних установ відчували нагальну потребу в отриманні роз'яснювальної інформації про те, які наслідки тягне за собою практичне застосування цих нормативних актів.

Для вирішення цієї проблеми Академія фінансового управління Міністерства фінансів України та

Національна академія управління 26 вересня 2012 р. провели науково-практичний семінар на тему «Модернізація бухгалтерського обліку в державному секторі: метод нарахування та відповідності доходів і витрат».

В актовій залі Академії зібралось близько 300 головних бухгалтерів, фінансистів, економістів, керівників структурних підрозділів державного сектору, працівників консалтингових і аудиторських компаній з багатьох регіонів України.

Неабияку актуальність теми семінару в своєму вступному привітальному слові підкреслив ректор Національної академії управління, доктор екон. наук, проф. Сергій Єрохін.

Доповідачами на семінарі були профільні фахівці Державного казначейства, Світового банку, провідних аудиторських та консалтингових компаній, науковці Національної академії управління, Академії фінансового управління та Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухачі з цікавістю вислухали доповіді проф. М. Базась, члена-кореспондента НАНУ Т. Єфименко, докторів екон. наук, професорів Є. Калюги, О. Куценко, Л. Ловінської, О. Польдяєвої, кандидатів екон. наук Н. Сушко, Г. Чередніченко, І. Чумарової та ін.

Атмосфера семінару була невимушеною і напруженою водночас, адже питання порядку денного не один день тримали багатьох учасників обговорення у стані невизначеності та напруги.

Виступи супроводжувалися демонстрацією слайдів, схем, таблиць, коментарями до роздаткових матеріалів, які отримали слухачі під час реєстрації. Практичні завдання вирішувалися спільно з присутніми в залі та доповнювалися їх коментарями.

Досить докладно було розкрито сутність і стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку, всебічно розглянуто метод нарахування та його застосування для оцінки доходів і витрат у державному секторі. Ґрунтовно висвітлювалися основні

чинні стандарти порівняно з тими, що приймаються, зупинилися на термінології стандартів та можливості різного тлумачення тих чи інших термінів. Особливу увагу було приділено адаптації фінансової звітності суб'єктів державного сектору до вимог національних стандартів, відображенню інформації про доходи і витрати у фінансовій звітності та особливостям визнання доходів і витрат в умовах гіперінфляції в державному секторі. Не оминули увагою доповідачі також нетипові ситуації, підводні рифи нових змін.

Учасники семінару активно задавали запитання у усній та письмовій формах, на короткі отримували відповіді відразу, більш ґрунтовні були винесені на круглий стіл, який відбувся в другій половині дня. В жвавій дискусії взяли участь, відповідали на запитання та надавали свої поради й рекомендації не тільки доповідачі, а й слухачі.

Частіше за все лунали такі запитання:

- Як можна ширше розглянути питання щодо фактичних витрат і кошторисних призначень?
- Як обліковувати фактичні витрати, якщо кошторисних призначень не вистачає?
- Як реєструвати кредиторські зобов'язання, якщо кошторисні призначення менші, ніж фактичні видатки?
- Чи передбачено розробити єдиний план рахунків для розпорядників бюджетних коштів?
- Які терміни та порядок введення стандартів для бюджетних організацій?

У результаті дискусії учасниками семінару були напрацьовані такі **рекомендації та пропозиції Міністерству фінансів України і Державній казначейській службі України:**

1. Розробити та затвердити єдиний план рахунків для всіх розпорядників бюджетних коштів.

2. Розробити уніфіковані вимоги до вибору програмного забезпечення для обміну інформацією між Міністерством фінансів України, органами Державної казначейської служби України і суб'єктами державного сектору з використанням баз даних та інформаційних систем.

3. У зв'язку з введенням нових стандартів бухгалтерського обліку розробити й запровадити у державному секторі чіткі й зрозумілі стандарти:

- критеріїв і меж відповідальності керівників фінансово-бухгалтерських служб;
- ступенів прозорості та відкритості ведення бухгалтерського обліку;
- порядку і строків підготовки та перепідготовки бухгалтерських кадрів.

4. У зв'язку з тим, що в стандарті «Запаси» відсутній метод вибуття запасів за продажними цінами, що суттєво ускладнює облік товарів, внести відповідні зміни до нормативно-законодавчих документів.

5. Розглянути можливість застосування журнально-ордерної форми для ведення обліку в бюджетних установах, уніфікації реєстрів обліку в корпоративному та державному секторах.

6. З метою мінімізації помилок і негативних наслідків перед прийняттям важливих нормативно-правових документів обов'язково використовувати методи математичного моделювання, аналізу, синтезу і конкретизації.

Опитування учасників семінару наочно показало, що ініціатива Академії фінансового управління щодо проведення цього заходу є дуже вчасною, тематика доповідей – актуальною, інформація та роздаткові матеріали, отримані слухачами, – досить ґрунтовними, що стане у нагоді в їх практичній діяльності.

Одноставне побажання всіх без винятку опитаних – такі семінари треба проводити частіше!

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

**Бухгалтерський
облік і аудит**

Перше професійне видання в незалежній Україні

Журнал визнако ВАК України як професійне видання з бухгалтерського обліку та аудиту (постанова Президії ВАК від 22.12.2010 р. № 1-05/8)

**Передплатні індекси
у каталозі періодичних
видань ДП «Преса»**

українською
МОВОЮ

74053

74054

російською
МОВОЮ